

สาระสังเขป ไม้ยมกกับการแปล

ไม้ยมก เครื่องหมายที่ให้ความหมายหลากหลายกว่าคำใดๆในภาษาไทย เป็นเครื่องหมายที่เป็นที่รู้จักกันมานานว่าเป็นตัวบังคับให้อ่านซ้ำคำหรือความที่มาข้างหน้า และมีที่ใช้บ่อยในภาษาพูด หนังสือที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยที่มีเรื่องการให้ความหมายของไม้ยมกมีน้อยมาก บทความนี้กล่าวถึงไม้ยมกในด้านความหมาย โดยพิจารณาความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ความผิดพลาดและความไม่สะดวกในการแปลอันสืบเนื่องจากไม้ยมก ตลอดจนประโยชน์ของไม้ยมกในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

Abstract

The Diacritic "Mai-Yamok" and Translation

"Mai-Yamok," a multi-meaning diacritic, is much more meaningful than any given Thai word. This diacritic, traditionally employed as a mark for the repetition of a word or the string of words preceding it, appears frequently in spoken Thai. There has been very little research on its various meanings. This article attempts to explore this missing aspect in relation to translation from Thai to English and vice versa. Various pitfalls in the use of the diacritic in translation by most Thai students and possible solutions are examined.

ไม่ยมกกับการแปล

ปัทมา อัดนโก*

ในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอื่น นอกเหนือจากคำศัพท์สำนวน ไวยากรณ์ ตลอดจนรูปประโยคแล้ว ผู้แปลควรจะต้องให้ความสนใจต่อเครื่องหมายต่างๆ ด้วย เครื่องหมายบางเครื่องหมาย ในภาษาไทยอาจไม่มีความหมายใดเป็นพิเศษ และสามารถจะไปปรากฏในบทแปลอีกภาษาหนึ่งได้ เช่น เครื่องหมาย อัศเจรีย์ (!) สัญประกาศ (____) อัญประกาศ (" ") ฯลฯ บางเครื่องหมายก็มีได้ต้องการการตีความในการแปล เพียงหาคำเทียบโดยตรงในอีกภาษาหนึ่งก็ถือว่าใช้ได้ อาทิ เครื่องหมายไปยาลใหญ่ (ฯลฯ) ตรงกับภาษาอังกฤษว่า etc. หรือ "and many others" หรือ "to name a few" ส่วนเครื่องหมายหนึ่งที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นเสน่ห์ของภาษาไทย และมีความหมายมากมายจนถือว่าเป็นเครื่องหมายที่ ต้องแปล คือ เครื่องหมาย "จ" หรือ ไม่ยมก นั้นเอง

หากถามว่า "ไม่ยมก" มีหน้าที่อย่างไร คนไทยแทบทุกคนจะให้คำตอบว่า ไม่ยมกมีไว้เพื่อซ้ำคำ หรือซ้ำความ แต่นั่นเป็นเพียงคำตอบทางอักษรวิธีเท่านั้น แม้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเองก็ได้ให้ความหมายของคำ "ยมก" ไว้ว่า "คู่ แผลด 2 ชั้น" และเรียกเครื่องหมายรูปเช่นนี้ "จ" ว่า ไม่ยมกสำหรับอ่านซ้ำคำหรือซ้ำคำข้างท้าย 2 ทน และในแบบเรียนภาษาไทยระดับต่างๆ ก็ได้กล่าวถึงไม่ยมกไว้เป็นหลายลักษณะ

ในหลักภาษาไทย ของพระยาอุปกิตศิลปสาร (2461) ปรากฏเรื่องการใช้ไม่ยมกอยู่ในหมวดวจีวิภาค ภายใต้เรื่องลักษณะคำในภาษาไทย คือ ในบางกรณีใช้ไม่ยมกกำกับคำประสมซึ่งเป็นคำที่เกิดจากการนำคำมูลมาประสมกัน ทำให้ได้ความหมายคล้ายคำมูลแต่เพียงไปเล็กน้อย แต่ในหัวเรื่องดังกล่าว มิได้กล่าวถึงหน้าที่และความหมายของไม่ยมก

ในแบบเรียนหลักภาษาไทยส่วนใหญ่กล่าวถึงไม่ยมกเพียงว่า เป็นเครื่องหมายที่ใช้ซ้ำคำ ซ้ำความ ซ้ำประโยค แต่ไม่ใช่ในคำประพันธ์ เช่นในกาพย์เห่เรือของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ ตอนที่ว่า "รอนรอนสุริยไฉ่ อัสตงค์" (ธนิต อยู่โพธิ์, 2516: 30) โดยมีได้ให้ความหมายหรือที่ใช้ไว้แต่อย่างใด ซึ่งเข้าใจ

---

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา อัดนโก อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ว่าด้วยระดับผู้เรียนภาษาไทยเบื้องต้น คงจะไม่จำเป็นต้องศึกษาการใช้และความหมายไม้ยมกโดยละเอียด

บางครั้ง ไม้ยมกก็จัดรวมอยู่กับเครื่องหมายวรรคตอนอื่นๆ เช่น *หลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย* ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของสะอาด อินทรสาติและคณะ (2503) จัดไม้ยมกไว้ในหัวข้อการใช้เครื่องหมายวรรคตอน โดยกล่าวเพียงว่า ยมกเป็นเครื่องหมายแสดงว่าต้องการให้อ่านซ้ำ มีวิธีอ่านคือ ซ้ำคำ ซ้ำวลี ซ้ำประโยค คล้ายคลึงกับที่กล่าวไว้ในแบบเรียน*หลักภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* (อัจฉรา ชิวพันธ์และคณะ 2537) และมีตัวอย่างประกอบชัดเจน

ความหมายของไม้ยมกได้มีการบันทึกไว้บ้างเป็นเบื้องต้นในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย วิชา ท.305-306 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อกล่าวถึงไม้ยมกในหมวดรูปลักษณะ คำไทยว่า บทบาทหนึ่งคือ คำซ้ำ คำมูลคำแรกอาจคงความหมายเดิม หรืออาจมีน้ำหนักยิ่งขึ้นหรือเบาลง หรือแสดงจำนวนพจน์มากกว่า 1

หนังสือแบบเรียนภาษาไทยรายวิชา ท.071 (หลักภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (อรพิมพ์ พงศ์ประยูร, 2524: 55-56) ตามหลักสูตร พ.ศ. 2524 กล่าวถึงคำซ้ำกับความหมายที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ เบาลง (สีเขียวๆ)หนักขึ้น (กว้างกว้าง) เป็นพหูพจน์ (เป็นพันๆ) แยกจำนวน (อ่านเป็นเรื่องๆ) และความหมายใหม่ (อยู่ๆ ก็ร้องไห้)

กล่าวโดยสรุป แม้ไม้ยมกจะเป็นเครื่องหมายที่ใช้กันมาก แต่ไม่ค่อยจะได้รับการกล่าวถึงโดยตรงในแบบเรียนภาษาไทย มักแฝงอยู่กับเรื่องคำซ้ำบ้าง เครื่องหมายวรรคตอนบ้าง มิได้มีการให้ความหมายไว้โดยละเอียด ดูจะถือเป็นหน้าที่ของเจ้าของภาษาที่จะต้องแจกแจงเองให้ได้ว่า ไม้ยมกที่ไปกำกับคำนั้นๆ สื่อความหมายอย่างไรในแต่ละกรณี

คนไทยส่วนใหญ่ในฐานะเจ้าของภาษาไม่มีใครให้ความสำคัญกับไม้ยมก ทั้งๆ ที่มีความถี่ในการใช้ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาพูด ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า การใช้ไม้ยมกกำกับมีผลต่อระดับ การเปลี่ยนแปลงทางความหมายจากคำมูลเดิม ดังนี้

1. ยังเห็นเค้าความหมายของคำมูลแต่เพิ่มความหมายในแง่อื่นๆ เช่น พูดว่า
"เขียวๆ" ก็ยังคงความเป็นสีเขียวอยู่แม้จะไม่ชัดเจนก็ตาม
"ลูกๆ" ยังคงหมายถึง "ลูก" แต่เพิ่มความเป็นพหูพจน์เข้ามา
"เป็นๆ หายๆ" เป็นการรวมความหมายของคำมูลทั้งสองคำและให้ความหมาย

ในเชิงสลับกันไป คือ เป็นบ้าง หายบ้างและอาจแสดงถึงความถี่ของอาการด้วย

2. ความหมายในระดับเหมือนกับคำมูล ซึ่งมักเป็นคำสองพยางค์และมีเสียงพยัญชนะเดียวกัน เช่น

เงอะงะ	-	เงอะงะ งะงะ
เต๋อคำ	-	เต๋อๆ คำๆ
แก๊ง	-	แก๊งๆ ก๊งๆ
ปุ๊ปุ๊	-	ปุ๊ๆ ปะๆ

3. ไม่เห็นเค้าความหมายคำมูล และต้องมีไม้ยมกกำกับเสมอ เช่น

อยู่ๆ	หมายถึง	เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดและไม่มีเหตุนำ
น้องๆ	หมายถึง	ใกล้เคียง คล้ายคลึง
งูๆ ปลาๆ	หมายถึง	ผิวเผิน ไม่ลึกซึ้ง
รำๆ	หมายถึง	ใกล้จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
หมูๆ	หมายถึง	ทำได้โดยง่าย
ลุ่มๆ ดอนๆ	หมายถึง	ประกอบด้วยสิ่งที่ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง
หลัดๆ	หมายถึง	เพิ่งพบกันก่อน (ผู้ถูกกล่าวถึง) ตาย
หยกๆ	หมายถึง	เหตุการณ์นั้นๆ เพิ่งเกิดขึ้น

แม้ว่าคนไทยจะใช้ไม้ยมกกันอย่างคล่องแคล่วไม่ขัดเขิน แต่น้อยคนนักที่จะคิดวิเคราะห์ว่าเราใช้ไม้ยมกไปเพื่อความหมายใดได้บ้าง และเมื่อผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเลือกใช้วิชาการแปลเป็นหนทางหนึ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศ บ่อยครั้งในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ผู้เรียนไม่พิจารณาความหมายของไม้ยมก โดยข้ามไปบ้าง ไม่แปลบ้าง ตีความผิดบ้าง ส่วนในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ไม้ยมกควรจะได้เข้ามามีบทบาทในการแปลให้สะดวก แต่กลับถูกมองข้ามไป โดยเหตุที่มีได้ตระหนักถึงความหมายของเครื่องหมายนี้ ซึ่งมีดังนี้

1. ความเป็นพหูพจน์ (Plurality)

ไม้ยมกที่อยู่หลังคำนามบางกลุ่มแสดงถึงความเป็นพหูพจน์ เช่น

- 1.1 เด็กๆ อยู่ในสระหลังบ้าน
- 1.2 เพื่อนฉันคนนี้ก็กินส้มเป็นกระจาดๆ
- 1.3 ลูกรๆ หลับแต่หัวค่ำ

1.4 เพื่อนๆ หนูชอบขนมเค้กที่แม่ทำ

ในการถ่ายทอดไวยากรณ์ตัวอย่างข้างต้นเป็นภาษาอังกฤษ ควรจะรักษาความหมายไว้ให้ครบถ้วน คือ ต้องใช้คำนามในรูปพหูพจน์ด้วยเช่นกัน คำแปลจึงควรเป็น ดังนี้

- 1.1 The children are in the pond at the back of the house.
- 1.2 This friend of mine eats baskets and baskets of oranges.
- 1.3 The kids went to bed early.
- 1.4 My friends loved your cake.

หากลองตัดไวยากรณ์ออกจากประโยค 1.1–1.4 ความหมายที่เป็นพหูพจน์ย่อมหมดไป ส่งผลให้ผู้แปล ต้องตัดสินใจให้ได้ทันทีว่าคำนามที่ใช้ในภาษาอังกฤษเป็นได้เพียงรูปเอกพจน์เท่านั้น ดังนี้

<u>เด็กอยู่ในสระหลังบ้าน</u>	The child is in the pond at the back of the house.
<u>เพื่อนฉันคนนี้กินส้มเป็น<u>กระจาด</u></u>	This friend of mine can eat a whole basket of oranges.
<u>ลูกหลับแต่หัวค่ำ</u>	The child went to bed early.
<u>เพื่อนหนูชอบขนมเค้กที่แม่ทำ</u>	My friend loved your cake.

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนแปลในกรณีความเป็นพหูพจน์ – เอกพจน์นี้มี 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. ไม่เห็นว่าไวยากรณ์คือพหูพจน์ เช่น แปลประโยค 1.1 ว่า
*Child is in the pond...
2. เห็นความเป็นพหูพจน์ แต่ใช้คำนามในรูป generic เช่น แปลข้อ 1.1 และ 1.3 ว่า
*Children are in the pond...
*Kids went to bed early.
3. ตีความหมายไวยากรณ์ว่า "มาก" จึงแปลข้อ 1.4 ว่า
Many of my friends loved your cake.

---

* เครื่องหมาย * ที่อยู่ปรากฏหน้าข้อความตลอดบทความนี้ หมายถึง ประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ซึ่งในกรณีนี้ 3 นี้ ไม่ผิดไวยากรณ์ แต่ความหมายไม่ตรงกับประโยคภาษาไทยที่ว่า "เพื่อนๆ หนูชอบขนมเค้กที่แม่ทำ" ซึ่งบอกเพียงความเป็นพหูพจน์ มิได้ต้องการสื่อความหมายว่ามากหรือน้อย คือ มิได้บอกว่าเพื่อนหลายคน (many) ชอบและอาจมีหลายคนไม่ชอบ

ในทางกลับกัน ในการเรียนแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เมื่อผู้เรียนพบคำนามพหูพจน์ มักไม่นึกถึงการใช้ประโยชน์จากไวยากรณ์มากนัก เช่น ประโยคต่อไปนี่

Children should go to bed early.

คำแปลที่พบถึงร้อยละ 90 ในหมู่ผู้เรียนแปลเบื้องต้น* คือ

บรรดาเด็ก	}	ควรนอนหัวค่ำ
เด็กทั้งหลาย		
พวกเด็ก		

คำแปลลักษณะนี้พบบ่อยมากแม้กระทั่งในการแปลระดับสูงขึ้นไป แสดงให้เห็นถึงการมองข้ามความสำคัญของการใช้ไวยากรณ์ ประโยคข้างต้นควรจะแปลว่า "เด็กๆ ควรนอนหัวค่ำ" จึงจะเป็นภาษาไทยที่สละสลวยกว่า

น่าสังเกตว่าในนามวลีภาษาอังกฤษที่ประกอบด้วย คำนามพหูพจน์ และคำคุณศัพท์ (plural noun + adjective) กลับพบว่าผู้เรียนแปลแปลได้ถูกต้องและรู้จักใช้ไวยากรณ์มากกว่าในการแปลคำนามพหูพจน์โดดๆ คือผู้เรียนทราบโดยอัตโนมัติว่าไวยากรณ์ในประโยคแปลจะเลื่อนไปกำกับที่คำคุณศัพท์ดังนี้

ในการแปลคำนามพหูพจน์เพียงการเติมคำว่า "ทั้งหลาย" ข้างท้ายคำนาม หรือใช้คำว่า "บรรดา" "พวก" นำหน้าคำนามเป็นการแสดงถึงความพยายามที่ผู้แปลจะบอกความเป็นพหูพจน์อย่าง

*รายวิชา 2202121 การแปลเบื้องต้น เปิดสอนในภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ เป็นรายวิชาบังคับของนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวนประมาณ 300 คน

ตั้งใจจนเกินไป ทำให้ประโยคแปลฟังดูไม่เป็นภาษาไทย อันที่จริงยังมีวิธีอื่นๆ อีกที่ควรนำไปใช้ในงานแปลเมื่อพบคำนามพหูพจน์ เช่น

1. ใช้คำว่า "กัน" วางไว้หลังคำกริยา เนื่องจากเป็นคำที่แฝงความเป็นพหูพจน์ในตัวเอง เช่น "รักกัน" "ดีกัน" "แต่งงานกัน" ย่อมมีภาคประธานเป็นคน 2 คนขึ้นไป

The children went to school already.

เด็ก (๑) ไปโรงเรียนกันแล้ว

People in this neighborhood quarrel all the time.

คนละแวกนี้ทะเลาะกันอยู่เรื่อย

2. ใช้คำว่า "ต่าง" หรือ "ล้วน" หรือ "พากัน" หน้าคำกริยา เช่น

Wild flowers smell nice.

ดอกไม้ป่าล้วนมีกลิ่นหอม

Bees live in colonies.

ผึ้งต่างก็อยู่กันเป็นอาณาจักร

The employees asked the new manager a lot of questions.

พนักงานพากันถามคำถามผู้จัดการคนใหม่กันใหญ่

ดังนั้น ในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เมื่อเห็นประโยค "เด็กไปโรงเรียนกันแล้ว" หรือ "คนละแวกนี้ทะเลาะกันอยู่เรื่อย" หรือประโยคอื่นๆ ที่ประกอบด้วยคำ "ต่าง" "ล้วน" "พากัน" ผู้แปลจะต้อง รู้สึกเช่นเดียวกับเห็นไม้ยมกในกรณีก่อนหน้านี้ และจะต้องจัดให้ประธานของประโยค แปลอยู่ในรูปพหูพจน์ทันที

แต่ในความเป็นจริง เมื่อผู้เรียนแปลเห็นคำว่า ไปกันแล้ว ทะเลาะกัน ฯลฯ ส่วนใหญ่จะไม่นึกถึงความเป็นพหูพจน์ ผู้เรียนประมาณร้อยละ 80 เทียบคำว่า "กัน" กับคำ "together" โดยมักแปลว่า The children went to school together. ซึ่งหมายถึง "ไปด้วยกัน" และ "People in this neighborhood quarrel together all the time. (ซึ่งไม่มีที่ใช้ และเป็น การแปลแบบคำต่อคำ) เนื่องจาก ผู้ที่เรียนแปลในระดับต้นๆ มีความคิดเหมือนๆ กันว่า การแปลให้ถูกต้องคือการใช้คำศัพท์ให้ถูกต้อง

ดังนั้น คำว่า "...กัน" ถือว่าเป็นคำศัพท์ ซึ่งเป็นคำประเภท Content word ย่อมเป็นสิ่งที่ผู้เรียนนึกถึงก่อน เมื่อเทียบกับ "ความเป็นพหูพจน์" ซึ่งเป็นเพียงลักษณะทางไวยากรณ์ และผู้เรียนมักคิดว่าเป็นประเด็นที่ด้อยความสำคัญกว่า

2. ลักษณะใกล้เคียง (Approximation)

ไม่ยากที่ให้ความหมาย "กะประมาณ" "ใกล้เคียง" "ในทำนอง" หรือ คล้ายคลึงกับคำที่เครื่องหมายนี้ ไปกำกับอยู่ คือ ไม่ยากที่ใช้กับคำคุณศัพท์เสียเป็นส่วนใหญ่ โดยความหมายในคำที่เป็นหลักจะถูกลดลงมา เหลือเพียง "ใกล้เคียง" เท่านั้น โดยอาจแสดงถึงความไม่แน่ใจของผู้พูดด้วยก็ได้ เช่น

ยาว ๆ หมายถึง	ของสิ่งนั้นมีลักษณะยาว แต่ไม่ยาวมาก
แดง ๆ หมายถึง	สีของสิ่งนั้นค่อนข้าง/ออกสีแดงไม่จัด หรือผู้พูดเห็นว่าสิ่งนั้นจัดอยู่ในกลุ่มสีแดง แต่ไม่ใช่สีแดงแท้ๆ
กลม ๆ หมายถึง	ของสิ่งนั้นคล้ายกับจะเป็นรูป/ทรงกลมแต่ไม่กลมตึก

การกะประมาณเช่นนี้ ในการพูดจะต้องลงน้ำหนักเท่าๆ กันทั้ง 2 ที่ จึงจะให้ความหมายที่ต้องการ เพราะหากลงเสียงหนักและลากเสียงยาวที่ตัวไม่ยืมมก เช่น "ยาว ๆ" จะเป็นการเน้นว่าของสิ่งนั้นยาวมาก เช่นเดียวกับการใช้เสียงวรรณยุกต์ตรีและลากเสียงสระ (vowel lengthening) ในคำแรกทำให้เกิดคำซ้ำประเภทเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ (เรื่องเดช ปันเขื่อนขัตติย 2541) คือ "ย่ำยาว" (ดูข้อ 6.2 ประกอบ) การถ่ายทอดโดยการแปลก็ต้องเปลี่ยนไปด้วย เช่นใช้คำ intensifier ได้แก่ "very" หรือ "so" ขยายคำคุณศัพท์ "long"

แต่หากปรากฏเป็นเพียงตัวเขียน และ/หรือบริบททำให้เราทราบว่าเป็นการกะประมาณ เมื่อจะถ่ายทอดความหมายเช่นนี้ลงไปในภาษาอังกฤษ ผู้แปลย่อมต้องเลือกใช้คำที่ให้ความหมายไม่หยุดอยู่ที่เพียง "ยาว" "แดง" หรือ "กลม" เท่านั้น

วิธีแปลไม่ยืมมกที่บอก "approximation" อาจทำได้ดังนี้

2.1 ใช้คำ sort of, kind of เช่น

สิ่งที่ฉันเห็นตรงมุมถนนนั้นเป็นอะไรไม่ทราบกลม ๆ

The object I saw at the corner of the road seemed sort of round.

วันนี้เขาใส่เสื้อแดง ๆ

Today she's wearing a blouse, sort of red in color.

ในตัวอย่างทั้ง 2 ประโยคนี ย่อมแตกต่างจากเมื่อไม่มีไม้ยมกกำกับ ซึ่งทำให้ระดับของความแน่นอน (definiteness) ของคุณศัพท์มีสูง และไม่ใช้การกะประมาณหรือลักษณะใกล้เคียงอีกต่อไป ดังในประโยคต่อไปนี้

The object I saw...was round. (ของสิ่งนั้นมีลักษณะกลมจริงๆ ไม่ใช่กลมๆ) และ
She's wearing a red shirt. (เสื้อสีแดงจริงๆ ไม่ใช่สีที่จัดอยู่ในกลุ่มสีแดง)

2.2 ใช้รูปคุณศัพท์ -ish หรือ -y หรือ -like เช่น

หน้าต่างนี้ฉันอยากได้ม่านสีออกม่วงๆ
I'd like a purplish curtain for this window.

ขนมนี้รสเป็นเนยๆ
This pastry has a cheesy taste.

ตรงปลายของเครื่องจักรนี้มีเครื่องมือรูปกลมๆ
The tip of this machine has a ball-like device.

2.3 ใช้คำที่เป็นคู่เทียบ (หากมี) หรือคำเปรียบเทียบ เช่น

สีเหลืองๆ ส้มๆ
ocher (a yellowish orange color)

ทะเลดูมืดๆ ดำๆ

The sea { had an inky darkness to it.
was an inky black. (เทียบกับสีน้ำหมึก)

3. ลักษณะไม่เจาะจง (Impreciseness)

ไม้ยมกที่ใช้กำกับหลังคำบุรพทบางคำจะให้ความหมายของคำเปลี่ยนไปเล็กน้อย และแสดงความไม่เจาะจงหรืออาจมีความไม่แน่ใจอย่างมาก ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอาจประสบปัญหาใน

การใช้ไม้มกในกรณีนี้ เนื่องจากมีความหมายใกล้เคียงกับคำที่ไม่มีไม้มกกำกับ ดังตัวอย่างเปรียบเทียบ ดังนี้

- 3.1 ก. ไปนั่งหน้าๆ ดึกว่า
ข. ไปนั่งหน้าดึกว่า
- 3.2 ก. บ้านเขาอยู่แถวๆ เมืองนนท์
ข. บ้านเขาอยู่แถวเมืองนนท์
- 3.3 ก. กลางๆ เดือนมีสอบอีก
ข. กลางเดือนมีสอบอีก

จากตัวอย่างประโยคทั้ง 5 คู่ที่ยกมาข้างต้น มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ประโยคที่มีไม้มก คือ ประโยคในข้อ ก. ทั้งหมด แสดงถึงการกะประมาณ กะคร่าวๆ ผนวกกับความไม่แน่ใจ ทำให้ scope ของสิ่งที่กล่าวถึงกว้างกว่าความหมายในข้อ ข. และไม่สามารถระบุได้ชัดเจนแบบข้อ ข. กล่าวคือ

“ไปนั่งหน้าๆ” หมายถึง บริเวณ 3-4 แถวแรก และไม่ใช่แถวหน้าสุด ดังนั้นการถอดเป็นภาษาอังกฤษจะต้องระบุด้วยว่าเป็นเหตุพจน์

“อยู่แถวๆ เมืองนนท์” แสดงความไม่แน่ใจว่าอยู่ในเมืองนนท์หรือจังหวัดใกล้เคียง เมื่อเทียบกับ “อยู่แถวเมืองนนท์” ซึ่งแสดงความแน่ใจกว่าว่าอยู่ในเมืองนนท์จริง เพียงแต่ไม่ทราบตำแหน่งที่แน่นอน

“กลางๆ เดือน” หมายถึง ช่วง 4-5 วันก่อนหรือหลังวันที่ 15 ส่วน “กลางเดือน” หมายถึง วันที่ 15 หรือไม่ก็ไม่ควรจะห่างจากวันที่ 15 นั้ก

เมื่อมีความแตกต่างในลักษณะนี้จึงส่งผลให้การแปลต้องเลือกคำเพื่อสื่อความ “precise” หรือ “imprecise” แล้วแต่กรณี คือ

- 3.1 ก. ไปนั่งหน้าๆ ดึกว่า
Let's go { sit toward the front.
          { to the front rows.
- ข. ไปนั่งหน้าดึกว่า
Let's take a front seat. หรือ Let's go to the very front row.
- 3.2 ก. บ้านเขาอยู่แถวๆ เมืองนนท์
He lives in the vicinity of Nonthaburi.
- ข. บ้านเขาอยู่แถวเมืองนนท์
He lives somewhere in Nonthaburi.
- 3.3 ก. กลางๆ เดือนมีสอบอีก
We're having another exam around the middle of the month.

ข. กลางเดือนมีสอบอีก

We're having another exam in the middle of the month.

ในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทยพบว่าผู้เรียนแปลยังคงมองข้ามไวยากรณ์เช่นเดียวกับความหมายกรณีอื่นๆ เช่น ประโยค "Let's go to the front rows." ผู้แปลต้องการแปลความเป็นพหูพจน์ (plurality) มากกว่าที่จะบอกความไม่เจาะจง (impreciseness) จึงมักแปล "the front rows" ว่า "แถวหน้า เหล่านั้น" แต่หากชี้ให้ผู้เรียนเห็นประโยคที่เป็นภาษาไทยแบบไม่ชัดหู คือ "นั่งหน้าๆ" ผู้เรียนจะบอกได้ว่าการใส่ไวยากรณ์เข้ามานั้นให้ความหมายแฝงอะไร

4. ลักษณะแยกเป็นหน่วยๆ (Individuality)

ความหมายของไวยากรณ์อีกประการหนึ่ง คือ บ่งบอกความเป็นปัจเจก ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มหรือประเภทของตน มักใช้กับคำว่า "เป็น" และมีความหมายโดยนัยคือบอกว่าจำนวนทั้งหมดเป็นพหูพจน์ แต่จะเน้น แยกออกเป็นหน่วยๆ เช่น

ต้องพิจารณาเป็นรายๆ ไป

หมายถึง ต้องพิจารณาแต่ละราย แต่มีทั้งหมดหลายราย ลักษณะของแต่ละรายไม่เหมือนกัน ไม่เป็นกลุ่มเดียวกัน จึงให้ความหมายของความเป็นเอกพจน์แฝงอยู่ในพหูพจน์ไปในขณะเดียวกัน ปัญหาในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจึงอยู่ที่ว่า ผู้แปลสามารถวิเคราะห์ได้หรือไม่ว่า ไวยากรณ์มีลักษณะ singular-plural แฝงอยู่ด้วยกัน หากจะแปลเพียง

Each case will be examined.

ก็คงจะตีความหมายไม่ครบถ้วนตามต้นฉบับเพราะด้วยกรรมวิธี back-translation คือแปลกลับไปเป็นภาษาต้นฉบับจะได้ประโยค

ต้องพิจารณาทุกราย หรือ ต้องพิจารณาแต่ละราย

ซึ่งมิได้แฝงความหมายที่แยกกันหรือเป็นปัจเจกแต่ประการใด ดังนั้นเพื่อที่จะคงลักษณะ singular-plural อาจทำได้โดยแปลว่า

All these cases will be examined

individually.

separately. หรือ

They will be examined case by case.

ด้วยคำแปลเช่นนี้ จะรักษาความเป็นพหูพจน์ได้จาก "All these" และ "They" และได้ความเป็นเอกพจน์ ความเป็นปัจเจกไม่เกี่ยวข้องกับใคร จากคำว่า "individually" "separately" และ "case by case"

5. ลักษณะสลับหรือซ้ำไปซ้ำมา (Alternation)

ไม้มกในวลีตัวอย่างต่อไปนี้ ผู้แปลจะต้องเข้าใจเสียก่อนว่าเป็นการสลับซ้ำไปซ้ำมาของความหมายในวลีหรือคำข้านั้น และมักให้ความหมาย "ไม่พอดี" หรือ "ครึ่งๆ กลางๆ" เป็นที่น่าสังเกตว่าในความหมายนี้ ไม้มกจะปรากฏกับคำหลายประเภท เช่น คำวิเศษณ์ และคำกริยา แต่จะไม่ใช่กับคำหลายพยางค์ เช่น

สูงๆ ต่ำๆ   สั้นๆ ยาวๆ   นิ่งๆ นอนๆ   สูงๆ ตีบๆ

ในการแปลความหมายลักษณะนี้ ไม่มีคำแปลตรงตายตัว กล่าวคือไม่มี "equivalent" และมีทางเลือกได้หลายทาง สิ่งที่น่าสนใจคือ การแปลไม้มกในความหมายนี้ ไม่ควรแปลตรง ดั่งนั้น จึงไม่ควรปรากฏคำว่า high and low ในประโยคแปลของคำ "สูงๆ ต่ำๆ" เช่น

5.1 เดินระวังนะ ที่มันสูงๆ ต่ำๆ

While walking , be careful. The ground is quite $\left\{ \begin{array}{l} \text{uneven.} \\ \text{rough.} \end{array} \right.$
* The ground is high and low.

5.2 กระดาษบีกนี้ สั้นๆ ยาวๆ

These papers are $\left\{ \begin{array}{l} \text{of different sizes.} \\ \text{*short and long.} \end{array} \right.$

ประโยคแปลนี้ครอบคลุมความหมาย "สั้นๆ ยาวๆ" ตามที่ต้องการโดยที่ไม่ต้องแปลคำว่า "สั้น" และ "ยาว" แต่หากจะอธิบายเพิ่มเติมต่อไปก็อาจทำได้โดยอธิบายว่า ...; some are longer than the others.

5.3 อายุปุ่นนี้แล้ว นิ่งๆ นอนๆ ไปเถอะ อย่าลำบากเลย

At your age, you should $\left\{ \begin{array}{l} \text{take it easy and not do anything at all.} \\ \text{* sit or lie down.} \end{array} \right.$

5.4 คนที่นี่ชอบกินเนื้อสุกๆ ดิบๆ

People here love to have their meat

{ rare.

* cooked and uncooked.

เป็นที่น่าสังเกตว่า คำซ้ำในลักษณะนี้จะมีไม่มากนักเท่ากับเสมอ คือไม่มีที่ใช้ว่า *(พื้น)สูงต่ำ *(กระดาษ)สั้นยาว *นั่งนอนไปเถอะ *(กินเนื้อ)สุกดิบ ดังนั้น ในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทย ในความหมายนี้ การใช้ไม่ยวมจึงเป็นเรื่องตายตัว

ยังมีคำซ้ำอีกกลุ่มหนึ่งที่ประกอบด้วยคำพยางค์เดียว 2 คำ ซ้ำด้วยไม่ยวมทั้งคู่ และมักเป็นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม แต่ความหมายหลักอยู่ที่คำใดคำหนึ่ง ในการแปลเป็นภาษาอังกฤษจึงต้องมุ่งที่ความหมายหลักนั้นเพียงอย่างเดียว ไม่ใช่แปลทั้งสองคำ เช่น

ชั่วๆ ดีๆ ความหมายหลักอยู่ที่คำว่า "ชั่ว" ให้ความหมายว่า "อย่างไรเสีย" (ดูข้อ 7.6)
ผิดๆ ถูกๆ " " "ผิด" " "อยู่ในระดับต่ำ "ไม่มีคุณภาพ"

6. ความหมายอื่น ๆ (Other Implications)

นอกจากความหมายทั้ง 5 ข้างต้นแล้ว ไม่ยวมยังอาจให้ความหมายอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาพูด ภาษาไทยมีการใช้ไม่ยวมกำกับคำกริยา เพื่อแสดงอารมณ์ของผู้พูดแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

6.1 แนะนำแกมบังคับ (Forceful Encouragement)

ผู้พูดสามารถใช้ไม่ยวมหลังคำกริยาที่ต้องการให้ผู้ฟังทำ เป็นคำแนะนำที่ไม่สู้แสดงความรับผิดชอบเท่าใดนัก คือแนะนำให้ทำเพียงเพื่อเป็นการตัดรำคาญหรือคิดว่าจะแก้ปัญหาได้ ซึ่งอาจพูดด้วยอารมณ์เบื้อ หรืออาจพูดเพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่กล่าวนี้ดูจะเป็นทางเลือกทางเดียวหรือเป็นสิ่งที่ดีที่สุดเหมาะจะทำได้ที่สุดแล้วก็ได้ เช่น

กินๆ ไปเถอะ (ไม่มีอะไรให้เลือกนักหรือ หรือ แม่อุดสำหรับหามาให้)

แต่งๆ ไปเถอะ (อีกหนอยก็รักกันไปเอง)

เขียนๆ เสีย (จะได้เอาไปส่งเสียที)

ในข้อความลักษณะนี้ หากผู้ฟังจะรับไปปฏิบัติ ก็คงไม่ใช่ด้วยความเต็มใจนัก จะเป็นการกระทำอย่าง "ลวกๆ" หรือ "ขอไปที" ในที่นี้คือ ในกรณีแรกก็จะรีบๆ หรือกินอย่างไม่เอร็ดอร่อย ในกรณีที่สอง คือ จะแต่งงานไปโดยไม่มีความรัก แต่แต่งงานเพราะเหตุจำเป็นอื่น กรณีที่สามคือ จะรีบๆ เขียนให้เสร็จโดยไม่ต้องคำนึงถึงความละเอียดลออพิถีพิถันแต่อย่างใด

ในการถ่ายทอดความหมายของไ้มย้มกความหมายนี้เป็นภาษาอังกฤษจะอาศัยคำว่า "Just" หรือใช้คำอื่นที่หมายถึงให้รีบทำก็ได้ จะทำให้ได้อารมณ์เท่าๆ กับในภาษาไทย ประโยคตัวอย่างทั้งสามข้างต้น จึงอาจแปลได้ดังนี้

กินๆ ไปเถอะ Just eat (this / it). (There's not much to choose from. หรือ Mother spent so long preparing that for you.)

แต่งงานๆ ไปเถอะ Just get married!
Just marry him! (You'll learn to love him.)

เขียนๆ เสีย Hurry up! Finish your letter. (So it'll finally get mailed.)

6.2 แสดงการกระทำซ้ำหลายครั้ง (Repeated Action)

แม้ว่าพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานจะกำหนดว่า "ย้มก" แปลว่า "2" ก็มีได้แปลว่าในทางปฏิบัติเราจะใช้ไ้มย้มกได้เพียงครั้งเดียวเพื่อให้เกิดความหมาย "สอง" ในภาษาพูด เราอาจใช้ไ้มย้มกมากกว่า 1 ครั้งได้ และใช้ระดับเสียง (pitch) สูงในคำแรกพร้อมทั้งลากเสียงสระในคำนั้นให้ยาวกว่าปกติ (vowel lengthening) ตามด้วยคำที่เหลือซึ่งจะพูดด้วยเสียงสระกร่อนลงจนสั้นกว่าปกติ ตัวอย่างเช่น

ฉ่นเคาะๆๆๆๆ ก็ไม่มีใครมาเปิดประตูสักที

ในประโยคนี้นี้มีคำว่า "เคาะ" ถึง 5 คำ แต่ในการพูดจะพบว่า "เคาะ" คำแรก ออกเสียงในระดับเสียงสูงมาก และเสียงสระจะลากยาวจนใกล้เคียงอย่างยิ่งกับคำว่า "คือ" คำที่ 2-4 เป็นสระที่ตัดให้สั้นและ กร่อนมาก มาจนถึงคำว่า "เคาะ" คำที่ 5 จึงจะออกเสียงคำที่ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธีมากที่สุด

เมื่อต้องแปลประโยคเช่นนี้ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านภาษาและการใช้ คือ แม้ในภาษาไทยจะใช้ไ้มย้มกถึง 4 ครั้ง แต่ในภาษาอังกฤษไม่อาจแปลว่า

* I knocked, knocked, knocked, knocked, ... และไม่อาจพูดด้วยทำนองเสียง (intonation) แบบไทยได้

การซ้ำคำในภาษาอังกฤษ นิยมซ้ำเพียง 2 หรือ 3 ครั้ง เช่นพูดว่า

I knocked and knocked but nobody answered the door. หรือ

I knocked and knocked and knocked ...

หรืออาจแปลแบบตีความและเพิ่มคำให้เกินจริงภายหลังจากที่จับความได้ว่าเป็นการกระทำซ้ำหลายครั้งและเข้าใจดีว่าผู้พูดในประโยคสถานการณ์นั้นอยู่ในอารมณ์ใด เช่น

I knocked	{	a thousand times	}	but nobody answered the door.
		till I was almost blue in the face		
		till my knuckles turned black and blue		

ซึ่งพูดแบบไทยๆ ก็คือ “เคาะไม่รู้กี่หน” “เคาะจนหน้ามืด” และ “เคาะจนนิ้ววม” แต่ก็ไม่มีใครมาเปิดประตูสักที

6.3 แสดงอารมณ์ไม่พอใจ (Angry Outbursts)

ดังได้กล่าวแล้วว่าในภาษาพูดมีที่ใช้ไม่ยมกบ่อยมากด้วยเหตุผลต่างๆ กัน เราอาจใช้ไม่ยมกตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไปเพื่อแสดงความไม่พอใจต่อการกระทำของผู้อื่นหรือแม้การกระทำของตนเอง อันที่จริง ในความหมายเช่นนี้ ผู้พูดบางคนอาจไม่ใช้ไม่ยมกเลยก็ได้ แต่โดยทั่วไประดับความไม่พอใจจะไม่สูงเท่ากับการใช้ไม่ยมกกำกับด้วย เช่น

- 6.3.1 ก. กินๆ แล้วก็ไปกันหมด ปล่อยให้ฉันล้างชามอยู่คนเดียว และ
- ข. กินแล้วก็ไปกันหมด ปล่อยให้ฉันล้างชามอยู่คนเดียว
- 6.3.2 ก. เดือนๆ แล้วไม่เห็นฟังสักที และ
- ข. เดือนแล้วไม่เห็นฟังสักที
- 6.3.3 ก. งานๆๆๆ ไม่ได้มีเวลาให้ครอบครัวหรอก และ
- ข. งาน! ไม่ได้มีเวลาให้ครอบครัวหรอก

การซ้ำคำในความหมายแสดงอารมณ์ไม่พอใจนี้ในบางกรณีมีความหมายแบบในข้อ 6.2 แฝงอยู่ด้วย (การกระทำซ้ำหลายครั้ง) เช่น “เดือนๆๆ แล้วไม่เห็นฟังสักที” แต่บางครั้งก็แสดงถึงความหมายอื่นอีก เช่น ประโยคที่ 1 แสดงอาการทำอย่างรวดเร็ว และประโยคที่ 3 ซ้ำคำเพื่อแสดงถึงปริมาณ

ในการถ่ายทอดเป็นภาษาอังกฤษน่าเสียดายว่าไม่มีอักษรใดที่ทำให้เห็นความแตกต่างของการใช้กับการไม่ใช้ไม่ยมก แต่หากผู้แปลเข้าใจว่าประโยคที่มีไม่ยมกให้ความเข้มข้น (Intensity) ของความไม่พอใจมากกว่า คงจะต้องเลือกคำที่ส่งผลเช่นนั้นจริงๆ เช่น

6.3.1 ก. กินๆ แล้วก็ไปกันหมด ปล่อยให้ฉันล้างชามอยู่คนเดียว

They shoveled / gulped their food down and all disappeared ;
here I am, doing the dishes.

ข. กินแล้วก็ไปกันหมด ปล่อยให้ฉันล้างชามอยู่คนเดียว

They ate and left, leaving me to do the dishes.

จาก 2 ประโยคข้างต้น การเลือกคำ "shovel หรือ gulp their food down" ซึ่งหมายถึง กินด้วยอาการรีบร้อน มุมมาม แสดงถึงอารมณ์โกรธได้มากกว่าในประโยคที่ 2 ซึ่งในบางสถานการณ์อาจไม่ใช่ ความโกรธ แต่อาจพูดด้วยน้ำเสียงเรียบๆ เพียงแสดงความน้อยใจอยู่เฉยๆ ก็ได้

6.3.2 เตือนๆ แล้วไม่เห็นฟังสักที

ประโยคนี้หากแปลว่า

I have warned him but he never listens.

ก็จะทำให้ความหมายเหมือนกับการบอกความเป็นพหูพจน์เท่านั้น และอาจใช้เป็น "Equivalent" ของประโยค "เตือนแล้วไม่เห็นฟังสักที" ก็ได้ ดังนั้น เมื่อประโยคที่ใช้ไม้มกนี้แสดงถึงอารมณ์ไม่พอใจอย่างยิ่งของผู้พูด ในการแปลก็จะต้องให้ผู้รับสารรับรู้ถึงอารมณ์ผู้พูดด้วย เช่น แปลว่า

Do you have any idea how many times I have warned him?

"รู้งี้บ้างไหมว่าฉันเตือนเขาก็ครั้งก็หนแล้ว"

หรือ I've warned him and warned him.

"ฉันเตือนแล้วเตือนอีก"

เช่นนี้จะทำให้ผู้รับสารทราบทันทีว่าผู้พูดอยู่ในอารมณ์ใด

6.3.3 งานๆๆ ไม่ได้มีเวลาให้ครอบครัวหรอก

แม้ว่าการใช้ไม้มกในประโยคนี้อาจไม่ได้บอกการกระทำซ้ำ แต่หมายถึงปริมาณที่มากเกินไปพอๆ แต่การแปลประโยคลักษณะนี้ต้องอิงหลักเกณฑ์ในข้อ 6.2 ด้วย คือการแปลไม้มกที่แสดงการกระทำซ้ำหลายครั้ง ไม่อาจแปลตรงคำต่อคำจนได้จำนวนคำว่า "work" เท่ากับจำนวนคำ "งาน" ในประโยคภาษาไทยได้ ในภาษาอังกฤษจะพูดซ้ำเพียง 3 ครั้ง คือ

Work, work, work! You never have time for our family.

ส่วนในประโยคที่ไม่ใช่บ่อยๆเลยนั้น ผู้พูดน่าจะอยู่ในสถานการณ์ไม่ต่างกันนักเราจึงอาจแปลได้ว่า

You work and never have time for our family.

7. ความหมายใหม่ (New Meaning)

ดังที่ได้กล่าวแล้วในตอนต้น มีคำกลุ่มหนึ่งซึ่งต้องมีบ่อยมากถ้ากับเสมอในความหมายเฉพาะ และ ไม่เหลือความหมายของคำมูลคำเดิมเลย ได้แก่

- 7.1 อยู่ๆ หรือ จู่ๆ   หมายความว่า อยู่ดีๆ โดยไม่คาดคิดหรือมีเหตุน่า เช่น
อยู่ๆ ก็พรวดพราดออกไป
- 7.2 งูๆ ปลาๆ   หมายความว่า รู้เพียงเล็กน้อย ไม่ลึกซึ้ง ไม่จริงจัง เช่น
ความรู้คอมพิวเตอร์ฉันก็งูๆ ปลาๆ
- 7.3 สดๆ ร้อนๆ   หมายความว่า เพิ่งเสร็จใหม่ๆ เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อครู เช่น
นี่เพิ่งคุยกับผู้จัดการมาสดๆ ร้อนๆ นะ
- 7.4 นื่องๆ   มักใช้กับคำนาม หมายความว่า มีลักษณะคล้ายคลึงหรือใกล้เคียง
มาก เช่น ฝีมือชกมวยของเขาเรียกว่านื่องๆ ไมค์ ไทสัน เลยล่ะ
- 7.5 ของ / เรื่องกล้วยๆ หรือ ของ / เรื่องหมูๆ
สำนวนแรกน่าจะมาจากความคิดที่ว่า กล้วยเป็นผลไม้พื้นๆ ของไทยหา
รับประทานได้ง่าย ไม่ต้องมีพิธีรีตอง ไม่ต้องปรุงแต่ง แม้คำเปรียบเทียบของไทยก็
ยังกล่าวถึงกล้วยว่า (ง่ายเหมือน) ปอกกล้วยเข้าปาก ซึ่งตรงกับคำเปรียบภาษา
อังกฤษว่า as easy as pie หรือ a piece of cake ดังนั้น
"เรื่องกล้วยๆ" (หรือ "เรื่องหมูๆ") จึงหมายความว่า เรื่องง่ายๆ เช่น
งานที่นายให้ทำนี่ของกล้วยๆ แท้ๆ
- 7.6 ชั่วๆ ตีๆ หมายความว่า อย่างไรเสีย เช่น
ชั่วๆ ตีๆ เขาก็เป็นลูกนะ

7.7 รำจ หมายความว่า มีความตั้งใจหรือเป็นไปได้อย่างมากที่จะเกิดขึ้น ผนวกกับ
การชำเหตุการณั

สองคนนี้รำจ จะทะเลาะกันอยู่เรื่อย

7.8 ไปจ มาจ หมายความว่า ในที่สุด ผลสุดท้าย เช่น

ไปจมาจ ก็มาโทษฉัน

ในการแปลไม่มยกประเภทที่ก่อให้เกิดความหมายใหม่ นี้ น่าจะมีวิธีเดียวคือ เมื่อเข้าใจความ
หมาย ถองแท้แล้ว จึงจะหาค่าเทียบหรืออาจหาส่วนในภาษาเป้าหมาย (Target language) มาใช้
ก็ได้ และในการแปลไม่ควรปรากฏคำภาษาต้นทาง (Source language) เลย ประโยคตัวอย่างข้างต้น
จึงอาจแปลได้ดังนี้

7.1 อยู่จ ก็พรวดพราดออกไป

All of a sudden, he dashed out.

7.2 ความรู้คอมพิวเตอร์ฉันก็แ่งจ ปลาย

My computer knowledge is very basic. หรือ

I only have very basic knowledge about computer.

7.3 นี้เพิ่งคุยกับผู้จัดการมาสดจ ร้อนจ นะ

I have just talked to the manager.

7.4 มีมือชกมวยของเขาเรียกว่าน้องจ ไมค์ ไทสัน เลยละ

His skill as a boxer compares to / is comparable to Mike Tyson. หรือ

He's almost as good as Mike Tyson.

7.5 งานที่นายให้ทำนี่ของกล้วยจ แทจ

The work the boss assigned is a piece of cake.

7.6 ข้วจ ตัจ เขาก็เป็นลูกนะ

After all, he's your kid.

7.7 สองคนนี้รำจ จะทะเลาะกันอยู่เรื่อย

These two tend to quarrel all the time.

7.8 ไปๆมาๆ ก็มาโทษฉัน

So, finally, you put the blame on me.

อันที่จริงไม้ยมกยังมีที่ใช้เพื่อสับสนอื่นๆอีกมากเช่น ซ้ำเสียงเพื่อเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia) เช่น เป็ดร้องก๊ากๆ หมาเห่าอั่งๆ เสียงฟ้าครืนๆ ฯลฯ หรือซ้ำเพื่อเน้นความหมายให้มากกว่าความหมายคำเดิมและมีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น อ้วนอ้วน (ในรูปเขียนใช้ “อ้วนๆ”) ไกลไกล (ไกลๆ) ชดสด (สดๆ) ฯลฯ แต่มิได้กล่าวถึงในที่นี้เนื่องจากหาคู่เทียบในภาษาอังกฤษได้ไม่ยาก

กล่าวโดยสรุป มีผู้แปลจำนวนมากไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ไม้ยมกซึ่งเป็นอักขระไทยที่มีความหมายและมีที่ใช้หลากหลายทั้งในภาษาเขียนและภาษาพูด ความคิดที่ว่าไม้ยมกเป็นเพียงการซ้ำคำหรือซ้ำความจริงใช้ไม่ได้กับการแปลเพราะเป็นเพียงการให้คำจำกัดความทางด้านการเขียนเท่านั้น วิธีถ่ายทอดความหมายต่างๆ ของไม้ยมกนี้ไปสู่อีกภาษาหนึ่งไม่ใช้การแปลตรงตัว หากแต่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเลือกเฟ้นคำ และความไว (sensitivity) ต่อความหมายที่แฝงอยู่ ตลอดจนบริบท (context) ของประโยคนั้นๆ มากกว่า โดยผู้ถ่ายทอดจะต้องคำนึงถึงเจตนาารมณ์ของผู้เขียนหรือผู้พูดว่าเมื่อเลือกที่จะใช้ไม้ยมกแล้วต้องการแสดงสิ่งใดออกมาในประโยคนั้นๆ และหากผู้แปลแปลโดยไม่ได้คิดถึงความสำคัญของไม้ยมกก็จะมีสาร (message) ที่จะขาดหายไปอย่างมาก ต่อเมื่อผู้แปลจับ “ทิศทาง” ของไม้ยมกได้แล้ว จึงจะเลือกเฟ้นคำที่เหมาะสมได้ง่ายขึ้น เพื่อที่จะให้งานแปลรักษาความหมายและคงอรรถรสของต้นฉบับไว้ได้อย่างครบถ้วน

...ๆ...ๆ...ๆ...ๆ...ๆ...ๆ...

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. ภาษาไทย มัธยมศึกษาตอนต้น 2521 ท. 305-306. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

กาญจนา นาคสกุลและคณะ. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2524.

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 11. พระนคร : รวมสาส์น, 2543.

ชนิด อยู่โพธิ์. เจ้าฟ้าธรรมธิเบศ พระประวดีและพระนิพนธ์บทร้อยกรอง. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณาคาร, 2516.

นววรรณ พันธุเมธา. คลังคำ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2544.

บรรจบ พันธุเมธา. ลักษณะภาษาไทย. พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

บรรเทา กิตติศักดิ์ และกัมพูชนาฏ เปรมกมล. ลักษณะการสังเกตบางประการของภาษาไทย.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

พ. นววรรณ. การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร : สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2515.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. พิมพ์ครั้งที่ 8. พระนคร :
2510.

_____ . ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2539.

_____ . หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2532.

เรืองเดช บันเขื่อนขัตติย์. ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
2541.

สะอาด อินทรสาส์ และคณะ. หลักภาษาไทยและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2511

อนันต์ ทรงวิทยาและเนาวรัตน์ ทรงวิทยา. ไทย 104 ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

อรพิมพ์ พงศ์ประยูร. หลักภาษาไทย รายวิชา ท. 071 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ. หลักภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2537.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ภาษาอังกฤษ

Longman Dictionary of Contemporary English. 3rd edition. Burnt Mill : Longman House, 1995.